

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 9.10.2025 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Battery 3 Finland Oy
Alueen nimi:	Eräjärvi
Lupatunnus:	ML2024:0048
Alueen sijainti ja koko:	Orivesi, 677,90 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Matti Ohtamaa puh. 029 505 2289

Kuulutettu 9.10.2025

Pidetään nähtävänä 17.11.2025 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Battery 3 Finland Oy
Punametsäntie 22
02920 Espoo

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Battery 3 Finland Oy
3273013-9
Suomi

Yhteystiedot: Punametsäntie 22
02920 Espoo

Lisätietoja antaa:
Tapani Hyysalo
tapani.hyysalo@kbcorp.fi
+358 50 448 8303

Alueen nimi: Eräjärvi
Alueen sijainti: Orivesi

Hakemus on tullut vireille 19.6.2024. Kaivosviranomainen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2024:0048 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 19.6.2024.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Battery 3 Finland Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Eräjärvi" lupatunnuksella ML2024:0048.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen. Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 677,90 ha

Alueen nimi: Eräjärvi

Sijainti: Orivesi

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työnteekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malmietsintälupa-alue sijaitsee Oriveden kaupungin alueella. Malminetsintälupa-alueelle ei kohdistu oikeusvaikutteista asemakaavaa. Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita, Natura 2000-verkoston kohteita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, eikä luokiteltuja pohjavesialueita. Alueella on voimassa Pirkanmaan 2040-maakuntakaava ja Oriveden strateginen yleiskaava. Maakuntakaavassa lupa-alue on lähes kokonaan maaseutualueutta. Lupa-alueen itäinen osa on pieneltä osin maakuntakaavassa merkatulla luonnon monimuotoisuuden ydinalue, luo-alue. Lupa-alueen läntisen osan halki kulkee maakuntakaavassa Eräpyhä-Laippa ulkoilureitti. Lisäksi läntisen osan välittömään läheisyyteen sijoittuu maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema (Uiherlan-Eräjärven kulttuurimaisema).

Otaksuma mineraaleista

Alueella aiemmin tehtyihin Geologian tutkimuskeskuksen hakijan varauksen voimassaoloaikana tekemiin etsintätöihin perustuen suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: Litium (Li).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)**1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista**

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehty aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvastuusta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimuksista ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintä lupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kaikista poikkeustilanteista, jotka saattavat vaatia toimenpiteitä maastossa aina Tukesille, ja poikkeustilanteen luonne huomioiden asianosaisille viranomaisille sekä mahdolliselle kiinteistön omistajalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastolle tai alueelliselle vastuumuseolle (Pirkanmaan maakuntamuseo)

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2024:0048 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Olettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2024:0048** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen

vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofyysiset ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperäntutkimukset eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomainen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairautoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvun haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvun haltijan on luovuttuaan malminetsintä lupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen

turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Hakemuksessa suunnitellulla malminetsinnällä, huomioitaessa sen toiminnan laatu ja laajuus, ei ole merkittäviä vaikutuksia luonnonolosuhteisiin ja ympäristöön. Tutkimusalue on metsätalousmaata, jossa on harjoitettu tehokasta metsänhoitoa ja -hakkuita. Luvanhakija on kuvannut toimiansa vaikutuksia hakemuksessa, sekä siihen liitettyssä kaivannaisjätehuoltosuunnitelmassa. Tukes on selvittänyt ennen päätöksen antamista alueen luonnonolosuhteita mm. ilmakuvista, olemassa olevan tiedon ja hakemukseen saatujen lausuntojen pohjalta. Tukes on tullut siihen johtopäätökseen, että suunnitelluilla tutkimuksilla ei aiheuta haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai mitään muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asema-kaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnon-suojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Tutkimuskairauksissa merkittävästi kertyvä kairaussoija ja kivimurska tulee kerätä pois maastosta Alueelta tunnetaan myös metsälain 10 §:ssä mainittuja kohteita (mm. lähde- noro- ja suokohteita), jotka tulee huomioida tutkimustoiminnassa. Lupa-alueella esiintyy luonnontilaisia tai luonnontilaisten kaltaisia lähteitä. Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys. Puroomien luonnontilaa ei saa vaarantaa.

Lupa-alueen läntisen osaan kohdistuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 retkeilyreitti (Eräpyhä-Laippa). Malminetsintä ei saa aiheuttaa vaaraa, haittaa tai vahinkoa retkeilyreittien käytölle ja kunnolle. Lisäksi lupa-alueen itäiseen osaan kohdistuu pieneltä osin maakuntakaavassa luonnon monimuotoisuuden ydinalue, luo-alue. Kyseisellä luo-alueella tehtävä malminetsintä tulee tehdä kaavamääräyksiä noudattaen.

Lupa-alueella on voimassa Oriveden strateginen yleiskaava, missä lupa-alueen läheisyyteen

sijoittuu matkailun ja virkistyskäytön kohde: Eräjärvi. Tutkimustoimet on suunniteltava niin, että Oriveden strategisessa yleiskaavassa esitettyjen matkailun ja virkistyskohteiden välisiä ekologisia yhteyksiä ei heikennetä maahan kajoavalla koneellisella malminetsintätoiminnalla.

Lupa-alueen läntisen osan välittömässä läheisyydessä on maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema: Uihelan-Eräjärven kulttuurimaisema. Toimittaessa kohteen läheisyydessä, tutkimustoimet on suunniteltava niin, että kulttuurimaiseman ominaispiirteet huomioidaan.

Tukes on saanut osana Pirkanmaan ELY:n lausuntoa salaisen liitteen (julkisuuslaki 24.1 § 4), mistä käy ilmi, että malminetsintälupa-alueelle sijoittuu osittain suuren petolinnun pesäreviiri. Liitteessä on sensitiivisen rauhoitetun suuren petolinnun lajikohtaiset tiedot sekä karttakuva pesimäreviireistä. Kyseistä suurta petolintua ei saa häiritä, kun pesä on asuttu. Petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana **1.4.–15.9. 500** metrin säteisen ympyrän sisällä asutusta pesästä, on kielletty lupamääräyksessä 1 sallituilla tutkimustoimilla. Salattu liite ja siinä annetut lajitiedot on välitetty eteenpäin luvanhakijalle päätöksen antopäivänä. Luvanhaltijalla on vaitiolovelvollisuus kyseisestä salatusta liitteestä. Liitteen tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on luovutettu.

Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu. Tiedossa olevan pesäpuun ympärille tulee jättää lisäksi suoja-alue n. 150 m, jolta ei saa kaataa tai vahingoittaa merkittävästi tutkimusten yhteydessä puita. Pesäpuun suoja-alueen lähiympäristö tulee pyrkiä säilyttämään luonnontilaisena niin, että myöhempien tuulenkaatojen riski pienenee.

Mikäli tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimustoimet on mahdollista tehdä ainoastaan talviaikana tai muusta perustellusta syystä tutkimuksia on tehtävä suuren petolinnun rauhoitusaikana, luvanhaltijan tulee todisteellisesti selvittää, onko pesä suuren petolinnun suotuisan suojelutason kannalta merkityksellinen ja pesintä on aloitettu pesässä, jonka rauhoitusalue ulottuu tutkimusalueelle. Mikäli pesän kunnostusta, koristelua tai munintaa ei ole tapahtunut 15.3.–15.4 voidaan suojavyöhykkeestä luopua.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisesti rauhoitettujen yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Luvanhaltijan on tarkistettava ajankohtaiset pesimätiedot muutosten varalta, ennen koneellisiin tutkimustoiimiin ryhtymistä. Rauhoitusmääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa toimivaltainen lupaviranomainen on Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Tätä ohjetta noudattamalla malminetsintää voidaan toteuttaa niin, että luonnonsuojelulain 73 §:n mukaiset rauhoitussäännökset tulevat huomioiduiksi ja pesintärauhaa häiritsevät tekijät voidaan riittävästi ehkäistä ja lupamääräys on siten riittävä suuren petolinnun osalta suotuisan suojelutason ja heikentämiskiellon kannalta kokonaisuutena arvioituna.

Suurten petolintujen pesintää on seurattu ja tilastoitu Suomessa vuodesta maakotkan osalta 1971 alkaen ja merikotkan osalta 1977 alkaen. Seurannassa ovat olleet tunnetut reviirit, tarkistetut reviirit, parit ja onnistuneet pesinnät. Maakotkan levinneisyys on edelleen selvästi pohjoinen, noin 90 prosenttia tunnetuista maakotkan reviireistä sijaitsee poronhoitoalueella, missä tehdään myös aktiivisinta malminetsintää Suomessa.

Kun tilastoista verrataan alueita, joilla tässä luvassa sallitun kaltaista malminetsintää on suoritettu useita kymmeniä vuosia (Kittilä ja Sodankylä) alueisiin, joilla koneellista malminetsintää ei käytännössä ole tehty ollenkaan (Inari), voidaan tilastojen pohjalta todeta, että esimerkiksi maakotkalla on onnistuneita pesintöjä prosentuaalisesti yhtä paljon riippumatta siitä, onko alueella tehty malminetsintää vai ei. Eliömaantieteellisille alueille KiL ja InL sijoittuu lähes saman verran tunnettuja reviirejä, mutta malminetsintän aktiivisuudella ei ole korrelaatiota

suurten petolintujen pesinnän onnistumiseen. Malminetsinnässä on noudatettu n.1000 metrin suojavyöhykettä tiedossa olevaan pesään. Tämä suojavyöhyke on katsottu riittäväksi myös metsätaloudessa.

Varovaisuusperiaatetta noudattaen Tukes määrää noudatettavaksi suurten petolintujen pesimärauhan, ellei asiaan saadun selvityksen perusteella voida todeta, että tiedossa oleva pesä ei sovellu pesintää tai todisteellisesti ole osoitettu, ettei pesintää ole aloitettu kuluvana vuonna.

Lupa-alueen läntisen osan ulkopuolella on huuhkajan pesä. Huuhkajan aktiivisella pesäpaikalla, **500** metrin säteisen ympyrän sisällä, ei saa tehdä koneellista malminetsintätoimenpiteitä huuhkajan pesimäaikaan (1.3.–30.6.).

Lisätietoja lupa-alueen tilanteesta saa Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen ja tarvittaessa päivittää kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Pirkanmaan maakuntamuseolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 §, 12 § ja 69 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa
- 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden

rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään jossa säädetään kaivosviranomaisen on oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Battery 3 Finland Oy	19.6.2024
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	13.3.2025
Lausuntopyynnöt: Tukes	13.3.2025
Selityspyyntö: Tukes	29.4.2025
Selitys: Battery 3 Finland Oy	23.5.2025
Päätös: Tukes	9.10.2025

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 13.3.2025 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Oriveden kaupungin ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 22.4.2025 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse sekä lehti-ilmoituksella (Aamulehti).

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 22.4.2025. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Oriveden kaupungille** 13.3.2025. Oriveden kaupunki on antanut lausunnon 25.4.2025 (liite 4).

- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pirkanmaan ELY-keskukselle** 13.3.2025. Pirkanmaan ELY –keskus on antanut lausunnon 22.4.2025 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pirkanmaan maakuntamuseolle** 13.3.2025. Pirkanmaan maakuntamuseo on antanut 14.4.2025 (liite 6).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin useita mielipiteitä ja muistutuksia.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR). Hakemukseen jätetyt muistutukset ja mielipiteet liitetään hakijalle toimitettavaan, sähköisesti allekirjoitettuun päätökseen.

Hakijan selitys

Hakijalta on pyydetty selitystä 29.4.2025 Oriveden kaupungin, Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan maakuntamuseon lausuntojen, sekä saatujen muistutusten ja mielipiteiden johdosta. Hakija antoi selityksen 23.5.2025 (Liite 7).

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Mielipiteet ja muistutukset yleisesti

Lähtökohtaisesti kaikissa mielipiteissä esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää. Perusteluna tälle on mahdollisen malminetsintälupahakemusta seuraavan kaivostoiminnan aiheuttamat haitat luonnolle ja muulle maankäytölle, jos luvan myöntämisestä myöhemmin seuraa kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla malminetsintäalueella.

Malminetsintälupa ei mahdollista kaivostoimintaa alueella. Malminetsintälupa mahdollistaa alueella tehtävän tutkimustyön, jotta voidaan selvittää, löytyykö alueelta taloudellisesti hyödynnettäviä kaivosmineraaleja. Mielipiteissä ei esitetä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden puolesta kaivosviranomaisen tulisi hylätä malminetsintälupahakemus. Kaivoslain 45 §:n mukaisesti kaivosviranomaisen on myönnettävä malminetsintälupa, mikäli kaivoslain edellytykset täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Nyt käsiteltävässä luvassa on kyse kaivoslain (621/2011) nojalla myönnettävästä malminetsintäluvasta. Malminetsintäluvan myöntämistä harkittaessa ei ratkaista kysymystä kaivoslupaa edellyttävän varsinaisen kaivostoiminnan harjoittamisen edellytyksistä, eikä lupaharkinnassa merkitystä ole lähtökohtaisesti sillä, voidaanko alueelle myöhemmin myöntää mainituissa laissa tarkoitettu kaivoslupa. Malminetsintälupa antaa etuoikeuden kaivoslupaan, mutta kaivosluvan myöntämisen edellytykset ja esteet harkitaan erikseen.

Eräissä mielipiteissä ja muistutuksissa on vaadittu nyt kysymyksessä olevan malminetsintäalueen osalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettuun ympäristövaikutusten arviointimenettelyn aloittamista. Kaivosviranomaisen toteaa, ettei mainitun menettelyn soveltaminen ole tämän lupa-asian yhteydessä tarpeen.

Malminetsintätoiminta ei estä jokaisenoikeuksiin kuuluvia asioita, kuten luonnossa liikkumista tai marjastamista.

Lisäksi kaivoslaissa ei ole velvoitetta malminetsintäluvan haltijalle erilliseen sosiaalisten vaikutusten arvioinnin tekemiseen.

Kaivannaisjäte

Kairauksesta voi kertyä maanpinnalle kairaussoijaa, joka on hienojakoista kyseisen kohteen kallioainesta. Lupamääräyksissä kiintoainesta ei saa päästää pintavesiin. Hakija on velvoitettu lupamääräyksissä keräämään merkittävästi kertyvä kairaussoija ja kivimurska pois maastosta. Tämän lisäksi hakija on esittänyt omaehtoisia tutkimustoimenpiteitä lieventäviä ja ympäristöä huomioivia toimenpiteitä, kuten tarvittaessa toimia kairaussoijan mahdollisen haitallisuuden vähentämisestä sekä sen hyödyntämisestä ja käsittelystä. Luvanhakija on myös kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa esittänyt, että luvanhakija on valmis keräämään tarvittaessa maan pinnalle nouseva kairaussoijan kairauskohteilta talteen ja kuljettamista asianmukaiselle jätteenkäsittelylaitokselle.

Pohjavesiasiat

Lupa-alueelle ei sijoitu pohjavesialueita. Pitkäaikaisesta seurannasta saatujen tutkimustulosten mukaan malminetsinnällä ei ole merkittäviä vaikutuksia pohja- tai pintavesiin. Malminetsinnän vaikutuksia mm. pohjaveteen on seurattu jo kymmeniä vuosia alueilla, joilla on poikkeuksellisia luontoarvoja, esim. raporteissa, jotka liittyvät Viiankiaapa- ja Mustiaapa-Kaattasjärvi -Natura-arviointeihin. Tutkimustulosten mukaan veden laadussa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aiempaan verrattuna.

Tämän lisäksi tutkimustöitä tehtäessä huomioon otettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on kirjattu lupamääräysten kohtaan 8. Lisäksi luvanhaltija on velvoitettu lupamääräyksessä 8 siistimään kairakohteet tutkimustoimien jälkeen.

Vakuusasiat

Malminetsintäluvalle määrättävän vakuuden määrää kaivosviranomainen. Tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on määrätty vakuus, joka asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Lupakohtainen vakuus on varmistuksena siitä, että velvoitteet myös hoidetaan. Määrätty vakuussumma on luvanmukaiselle toiminnalle riittävä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Suomessa on myönnetty satoja malminetsintälupia, eikä niissä määrättyjä vakuuksia ei ole tarvinnut käyttää kertaakaan. Malminetsinnästä johtuneet vähäiset vahinkoasiat ovat hoidettu lupamääräyksessä 11 (Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella) määrätyn veloitteen kautta.

Muut korvausasiat

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä (103§, 1 mom).

Sinivuoren luonnonpuisto

Eräissä mielipiteissä esitetään, että malminetsintälupaa ei tulisi myöntää Sinivuoren luonnonpuistoalueen läheisyyden vuoksi. Kyseiseen luonnonpuistoon on matkaa useita satoja metrejä ja Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että alueella voidaan toteuttaa malminetsintää hakemuksessa esitetyillä menetelmillä, mikäli otetaan huomioon tässä lausunnossa esitetyt seikat. Mikäli tutkimustoimet tehdään tämän lupapäätöksen määräysten mukaisesti ja noudatetaan yleistä varovaisuutta, ei suunnitelluista tutkimuksista voi perustellusti arvioida aiheutuvan Sinivuoren luonnonpuistolle ulottuvia haitallisia vaikutuksia.

Suojaetäisyydet

Etsintätöön suojaetäisyyksistä asuin ja työntekoon tarkoitettujen rakennusten osalta säädetään kaivoslain 7 §:ssä. Luvanhaltija on velvollinen aina noudattamaan kaivoslain 7 §:ssä edellytettyjä suojaetäisyyksiä. Luvanhaltija ei saa tehdä etsintätöitä ei saa maan pinnalla 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta tai muuta näihin rinnastettavaa tilaa ja niihin liittyvää, yksityistä piha-aluetta taikka tällaisen rakennuksen paikkaa, jota varten on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu rakentamiseen tarvittava lupa ja rakentaminen on aloitettu. Alueella olevat asumiseen tarkoitettut rakennukset on rajattu pois lupa-alueesta kaivoslaissa määriteltyjen etäisyyksien mukaisesti.

Malminetsijä voi sopia kiinteistön omistajan kanssa etsintätöitä (7§) vaikutuksiltaan laajemmasta malminetsinnästä. Malminetsintään on kuitenkin oltava kaivosviranomaisen malminetsintälupa, jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätöinä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan.

Useassa mielipiteessä vaaditaan malminetsintäluvan hylkäämistä perustuen kotirauhaan. Nyt käsiteltävä lupa-alue on pääosin aktiivisessa käytössä olevaa metsätalous maata, jota ilmakuvatarkastelun perusteella täplittävät hakkuuaukiot. Lisäksi kaikki Asumiseen tarkoitettut rakennukset on rajattu pois kaivoslain mukaisesti. Kaivosviranomainen katsoo, että tehtäessä tutkimustoimintaa lupamääräysten mukaisesti, ei kotirauha tule rikotuksi.

Tiedottaminen

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tässä tapauksessa ilmoitus on tapahtunut kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Kuulutus on julkaistu myös lehti-ilmoitus Aamulehti-sanomalehdessä 13.3.2025.

Lisäksi eräässä muistutuksissa on myös vedottu osin tiedon saannin, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksen tekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehtyyn yleissopimukseen (Ärhusin yleissopimus). Yleissopimuksen oikeusturvajärjestelmän on yleisesti katsottu toteutuneen Suomessa sekä perustuslain säännöksillä ja hallintomenettelyä koskevilla säännöksillä. Tästä on aiempi Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden linjaus päätöksessään 16.2.2016 (16/0047/1, diaarinumero 11163/14/7203).

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Malminetsintälupahakemuksen kohdassa 6. hakija ilmoittaa, ettei aio rakentaa lupa-alueelle väliaikaisia rakennelmia.

Virkistyskäyttö

Lisäksi esiin nostettiin alueen virkistyskäyttöön (kalastaminen, marjastaminen) sekä malminetsintäluvan vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen. Kaivosviranomainen toteaa, että tässä malminetsintäluvassa sallittujen malminetsintään liittyvien tutkimustoimenpiteiden (Lupamääräys 1.) ei voida katsoa olevan mittakaavaltaan tai vaikutuksiltaan sellaisia, että ne aiheuttaisivat vaikutuksia alueen virkistystoimintojen säilymiseen tai olennaisia vaikutuksia marjastamiseen, kalastamiseen tai metsätalouden harjoittamiseen. Lisäksi kaivosviranomainen viittaa lupamääräykseen 9, jossa todetaan, että malminetsinnästä ei saa aiheutua;

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa
- 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995), patoturvallisuuslakia (494/2009), hallintolakia (434/2003), laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003), saamelaiskäräjä lakia (974/1995), saamen kielilakia (1086/2003), kielilakia (423/2003), lakia ulkomaalaisten yritystojen seurannasta (172/2012), lakia eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta (470/2019), lakia valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla (469/2019), lakia kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi (468/2019). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Battery 3 Finland Oylle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Oriveden kaupungille,
- Pirkanmaan ELY-keskukselle,
- Pirkanmaan maakuntamuseolle tiedoksi,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Aamulehti -sanomalehdessä päätöksen antopäivänä.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat

kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Matti Ohtamaa puh. 0295 052 289

Asian on esitellyt ylitarkastaja Matti Ohtamaa ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2024:0048 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Oriveden kunnan lausunto
Liite 5	Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto
Liite 7	Battery 3 Finland Oy:n selitys
Liite 8	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitetusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 310 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

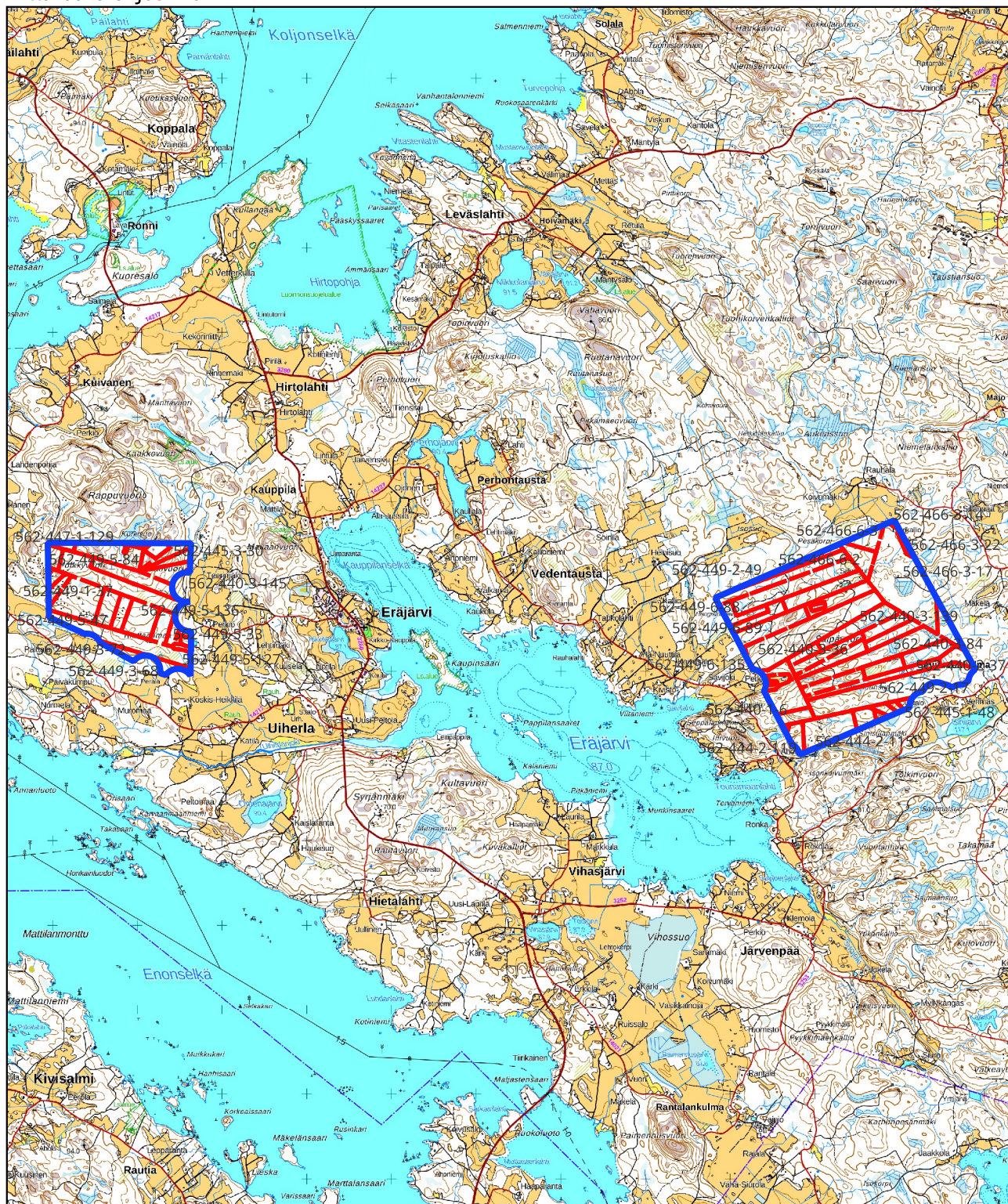
puhelinvaihe: 029 56 42200

faksi: 029 56 42269

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kartta malminetsintäluopahakemusalueesta Mittakaava ohjeellinen

Malminetsintäluopahakemusalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:70 000
Battery 3 Finland Oy
Eräjärvi
ML2024:0048

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
562-449-5-73	0,63
562-449-5-55	1,33
562-449-3-72	27,70
562-449-3-68	7,30
562-449-5-127	1,28
562-449-6-112	16,33
562-449-6-89	7,62
562-440-1-6	13,52
562-444-2-115	18,97
562-444-2-119	6,54
562-440-2-50	9,50
562-440-1-40	5,89
562-445-1-48	1,53
562-444-2-131	0,48
562-449-3-32	0,05
562-449-5-83	0,19
562-449-5-85	2,42
562-449-5-86	3,89
562-449-5-48	22,33
562-449-5-47	8,67
562-449-5-52	5,93
562-449-5-84	0,06
562-449-1-114	4,05
562-449-1-37	29,26
562-447-1-105	0,43
562-447-1-129	2,07
562-449-5-33	3,18
562-449-5-32	7,00
562-449-5-136	14,13
562-440-3-116	7,53
562-445-3-30	4,80
562-443-1-94	2,05
562-443-1-99	3,35
562-443-1-57	0,32
562-443-1-81	0,31
562-449-5-43	1,12
562-449-1-57	15,21
562-449-6-134	27,98

562-449-2-39	4,64
562-449-6-77	15,60
562-449-6-50	48,25
562-440-3-52	4,27
562-440-3-120	9,95
562-440-3-36	9,24
562-440-3-136	7,53
562-440-3-84	8,00
562-440-3-139	15,79
562-440-2-58	7,50
562-449-2-17	12,07
562-440-2-37	10,18
562-440-2-54	28,73
562-449-6-111	11,70
562-466-6-3	6,83
562-466-6-2	8,66
562-466-3-21	1,25
562-466-3-22	0,43
562-466-3-17	55,01
562-447-1-138	16,70
562-447-1-139	0,95
562-449-6-88	6,86
562-449-6-135	0,11
562-440-1-37	3,40
562-440-3-145	0,10
562-445-5-0	4,55
562-440-1-41	4,42
562-449-2-48	17,25
562-445-3-3	1,37
562-444-2-65	5,21
562-440-1-39	0,73
562-440-1-36	47,06
562-466-3-18	6,98
562-449-6-145	1,15
562-440-4-63	5,82
562-445-3-5	2,57
562-449-2-49	1,64
562-466-3-14	0,44

Pinta-ala yhteensä: **677,90 h**

Lupatunnus
ML2024:0048
Liite 3

[illegible]

1	100%
2	95%
3	90%
4	85%
5	80%
6	75%
7	70%
8	65%
9	60%
10	55%
11	50%
12	45%
13	40%
14	35%
15	30%
16	25%
17	20%
18	15%
19	10%
20	5%
21	0%
22	0%
23	0%
24	0%
25	0%
26	0%
27	0%
28	0%
29	0%
30	0%
31	0%
32	0%
33	0%
34	0%
35	0%
36	0%
37	0%
38	0%
39	0%
40	0%
41	0%
42	0%
43	0%
44	0%
45	0%
46	0%
47	0%
48	0%
49	0%
50	0%
51	0%
52	0%
53	0%
54	0%
55	0%
56	0%
57	0%
58	0%
59	0%
60	0%
61	0%
62	0%
63	0%
64	0%
65	0%
66	0%
67	0%
68	0%
69	0%
70	0%
71	0%
72	0%
73	0%
74	0%
75	0%
76	0%
77	0%
78	0%
79	0%
80	0%
81	0%
82	0%
83	0%
84	0%
85	0%
86	0%
87	0%
88	0%
89	0%
90	0%
91	0%
92	0%
93	0%
94	0%
95	0%
96	0%
97	0%
98	0%
99	0%
100	0%

[REDACTED]	
[REDACTED]	

[REDACTED]	
[REDACTED]	

Lausuntopyyntö malminetsintälupahakemuksesta Battery 3 Finland Oy lupatunnus ML2024:0048

Ympäristölautakunta 23.04.2025 § 40
183/11.01.05/2025

Valmistelija

maankäyttöpäällikkö Antti Kivikko

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla lausuntoa esityslistan liitteenä olevasta Oriveden kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista. Lausunto tulee lausuntopyynnön mukaan toimittaa 22.4.2025 mennessä, mutta kaupungille on erillisellä pyynnöllä myönnetty Tukesilta lisää aikaa 28.4.2025 saakka. Esityslistan liitteenä on myös lupahakemuksen liitekartta hakemusalueesta.

Malminetsintäluvan hakija on Battery 3 Finland Oy. Lupahakemuksessa hakijan kuvataan olevan yksityisen australialaisen Battery 3 Pty Limitedin kokonaan omistama tytäryhtiö. Hakemuksen mukaan sillä on käytössään koko Battery 3 – konsernin malminetsinnän asiantuntemus ja sen tekninen ja taloudellinen suorituskyky.

Hakemuksen mukaan emoyhtiö rahoittaa Battery 3 Finland Oy:n toiminnan kokonaisuudessaan. Hakemuksen mukaan sillä on kesäkuussa 2024 varattu kassavaroja Suomessa tehtävään malminetsintään noin 1,8 miljoonaa euroa, joista 350 000 euroa on suunnattu Eräjärven alueen alkuvaiheen tutkimuksiin.

Lupahakemuksessa kuvaillaan myös hakijana olevan yhtiön sekä sen emoyhtiön käytettävissä olevaa henkilöstöä ja sen asiantuntemusta. Hakemuksen mukaan hakijan toimivalla johdolla ja hallituksella on kymmenien vuosien kokemus malminetsinnästä, kaivostoiminnasta ja rahoituksesta. Hakemuksen mukaan yhtiöllä on palvelusopimus suomalaisen geokonsulttiyhtiö Geopool Oy:n kanssa Suomessa tehtävien malmitutkimusten suunnittelun konsultoinnissa ja käytännön toteuttamisessa.

Lupahakemuksen kohteena oleva alue koostuu hakemuksen mukaan kahdesta osa-alueesta, jotka sijoittuvat Oriveden kaupunkikeskustasta noin 18 kilometriä kaakon suuntaan. Alueet sijoittuvat Eräjärven alueelle ja hakija ehdottaakin malminetsintäluvan nimeksi ”Eräjärvi”.

Hakemuksen mukaan alueen käyttöä ohjaa lähinnä Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ja Oriveden strateginen yleiskaava. Hakemuksen mukaan alueet eivät sijoitu asema-, ranta-asema- tai rantayleiskaava-alueille.

Hakemuksen mukaan hakemusalueella ei ole luonnonsuojelu- tai luonnonsuojeluohjelma-alueita. Hakemuksen mukaan Sinivuoren luonnonpuisto sijoittuu lähimmillään noin 900 metrin etäisyydelle

hakemuksen alueesta. Hakemuksen mukaan alueelta ei ole tiedossa myöskään muita lainsäädännön rajoituksia.

Hakemuksessaan hakija arvioi alueelta löytyvän litiumia (Li). Arvio perustuu hakemuksen mukaan alueelta tiedossa oleviin kivilajeihin, Geologian tutkimuskeskuksen alueella tekemiin aikaisempiin alueellisiin ja kohteellisiin malmitutkimuksiin sekä hakijan varausilmoituksen voimassaoloaikana tekemään etsintätööhön.

Hakemuksen kohteena olevilla alueilla on ollut Battery 3 Finland Oy:n varausilmoitus voimassa. Tukes on hyväksynyt varausilmoituksen 31.8.2022. Hyväksytyn varausilmoituksen mukaan varaajan suunnitelmissa on ollut jättää malminetsintälupahakemus kesäkuuhun 2024 mennessä. Varausilmoituksesta olevan kuulutuksen mukaan varauksen viimeinen voimassaolopäivä on ollut 14.6.2024. Hyväksytyn varausilmoituksen kuulutus on esityslistan liitteenä.

Hakemuksessa viitataan tutkimusmenetelmien, välineiden ja aikataulun osalta Eräjärvi-nimisen malminetsintälupa-alueen tutkimussuunnitelmaan. Tutkimussuunnitelma löytyy hakemuksen liitteenä ja on päivätty 20.6.2024. Suunnitelman mukaan alueen ensivaiheen tutkimusten tavoitteena on kasvattaa perustavanlaatuista geologista ymmärrystä koko Eräjärven alueesta. Suunnitelman mukaan vuosien 2025 ja 2026 aikana tehtävä etsintätö ja geofysiikan mittaukset ohjaavat talven 2026-27 ensimmäisen alueellisen AC-poraus/syväkairausohjelman kohdistumista. Suunnitelman mukaan tutkimukset jatkuvat kohteellisilla näytteenotto-ohjelmilla kesinä 2027 ja 2028. Suunnitelman yhteenvedon mukaan maastotutkimustyöt käsittävät geologisia ja geofysikaalisia tutkimuksia, pohjamooreni-, maaperä-, lohkare- ja kalliopaljastumanäytteenottoa sekä kallioperänäytteenottoa AC- ja RC-porauksella ja timanttisyväkairaamalla. Suunnitelman mukaan maastotyöt keskittyvät alueille, joista tutkimusten edetessä saadaan parhaimmat malmiviitteet.

Hakija kertoo suunnitelmassa, että tutkimukset tehdään usean vuoden aikana. Suunnitelman mukaan tutkimustulokset ohjaavat jatkotutkimuksia. Suunnitelman mukaan mikäli hakija paikantaa alueelta litiummalmiesiintymiä on todennäköistä, että malminetsintäluvalle haetaan jatkoaikaa tutkimusten edelleen jatkamiseksi.

Suunnitelman mukaan hakija rajoittaa tutkimustyön ainoastaan sellaisiin tutkimustoimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimusten tarkoituksen ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelman mukaan toimenpiteet suoritetaan siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa luonnolle, ympäristölle ja ihmisille. Suunnitelman mukaan suunnitellut tutkimukset ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset luontoon ja ympäristöön ovat kokonaisuutena tarkasteltuna vähäisiä eikä niistä jää merkittäviä pysyviä jälkiä maastoon.

Suunnitelman mukaan alueelle suunniteltujen tutkimusten kahden ensimmäisen vuoden aikana ei todennäköisesti ole tarvetta tehdä kulkureittejä tai muita maastoon tai puustoon kajoavia toimenpiteitä. Suunnitelman mukaan alueella toteutettavista tutkimusohjelmista toimitetaan tutkimussuunnitelmat asianomaisille viranomaisille ja maanomistajille hyvissä ajoin ennen niiden aloittamista.

Suunnitelmassa kuvaillaan myös alueellista laajempaa geologiaa sekä paikallista geologista ympäristöä. Kuvauksen mukaan hakemuksen kohteena olevilla alueilla on ollut aiemminkin louhostoimintaa. Alueilla olevista louhoksista on louhittu pegmatiittia. Alueen vanhat pegmatiittilouhokset on kuvauksen mukaan suljettu vuonna 1965 sekä 1930-luvulla. Hakija kertoo kuvauksessa tehneensä hakemuksen itäiseltä osa-alueelta 66 havaintoa, joista 57 katsotaan olevan kallioperähavaintoja. Läntiseltä osa-alueelta kerrotaan tehdyn 52 havaintoa, joista 33 katsotaan olevan kallioperästä.

Hakemuksen kohteena olevat alueet sijoittuvat usealle kymmenelle kiinteistölle. Kiinteistöt ovat yksityisessä omistuksessa.

Malminetsintälupahakemuksen mukaan suunnitelluilla tutkimusmenetelmillä ei synny kaivannaisjätettä. Hakija kertoo hakemuksessa keräävänsä muut tutkimustoiminnasta eri tutkimusvaiheissa syntyvät jätteet ja kuljettavansa ne asianmukaiseen käsittelyyn.

Hakija arvioi lupahakemuksessa, että suunnitellut tutkimustoimenpiteet ovat tavanomaisia malmitutkimuksia, joiden vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei synny lainkaan. Hakemuksen mukaan vaikutuksia ympäristönsuojeluun ei ole. Hakemuksen mukaan alueella ei tehdä koelouhintaa tai koerikastusta.

Hakemusalueen pinta-ala on noin 6,78 neliökilometriä (km²) eli noin 678 hehtaaria.

Hakemuksessa hakija ehdottaa, että lupa-alueelle määrätään asetettavaksi 2000 euron suuruinen pankkitalletusvakuus panttaussitoumuksella.

Hakemuksessa hakija kuvailee myös malminetsintäluvan suunniteltuja jälkitoimenpiteitä. Hakija saattaa malminetsintäalueen välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon: kairanreikien suojaputket katkaistaan 10-25 senttimetriä maan pinnan yläpuolelta, hatutetaan ja jätetään paikalleen mahdollisten myöhempien alueella tehtävien jatkotutkimusten ja -luotausten varalta. Hakija kertoo myös tukkivansa vettä vuotavat kairareiät. Hakemuksessa myös todetaan, että suojaputket poistetaan mikäli maanomistaja niin haluaa. Hakemuksen mukaan alueelle ei ole tarkoitus rakentaa väliaikaisia rakennelmia. Hakijan alueella käyttämät laitteet poistetaan. Hakija kertoo kunnostavansa ja siistivänsä alueen siltä osin kun yhtiön malminetsintätoimenpiteet ovat aiheuttaneet tähän tarvetta, ja alue siistitään mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Yhtiö kertoo hakemuksessaan myös tekevänsä kirjallisen ilmoituksen kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille sekä muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun.

Lupahakemuksen kohteena oleva alue

Lupahakemus koskee kahta erillistä aluetta. Läntisempi alueista sijaitsee Eräjärven kyläkeskuksen länsipuolella lähimmillään noin 2 km etäisyydellä. Itäinen alue sijoittuu Eräjärven vesistön itäpuolelle Seppälänniemen alueen itäpuolelle. Molempien alueiden pinta-ala on useampi sata hehtaaria. Yhteensä alueiden pinta-ala on noin 6,78 km² eli noin 678 ha. Lupahakemuksen mukaiset alueet ovat yksityisessä omistuksessa.

Lupahakemuksen kohteena olevat alueet ovat tällä hetkellä pääosin metsää. Ilmakuvatarkastelun perusteella valtaosa alueista on talousmetsäkäytössä. Alueet ovat pääosin kangasmetsää sekä kallioalueita ja turvemaiden osuus on vähäinen.

Lupahakemuksen kohteena oleva läntinen alue sijoittuu usean vesistön läheisyyteen: Eräjärvi, Nikkilänjärvi, Uisherlanjoki ja Längelmävesi. Etäisyys hakemusalueelta kaikkiin edellä listattuihin on lyhimmillään noin 1-2 kilometriä.

Myös hakemusalueen itäisempi osa sijoittuu vesistöjen läheisyyteen. Välittömästi alueen rajan läheisyydessä sijaitsee Ilijärvi. Hakemusalueelta on lyhimmillään etäisyyttä Eräjärven vesistöön noin 300 metriä. Alueen eteläpuolella lyhimmillään noin 300 m etäisyydellä sijaitsee Sinijärvi. Alueen itäpuolella sijaitsevaan Iso-Löytäneeseen on alueelta matkaa lyhimmillään noin 1 km.

Hakemuksen osa-alueiden läheisyydessä sijaitsee runsaasti vesistöjä. Kyseiset vesistöt ovat monella tavalla lähialueen suurimpia ja merkittävimpiä vesistöjä esimerkiksi virkistyskäytön kannalta. Hakemusalue sijoittuu monin paikoin verrattain lähelle vesistöjä, ja hakemuksen alueiden vedet juoksevat luontaisesti pitkälti mainittuihin vesistöihin. Vesistöjen varrelle sijoittuu runsaasti asutusta ja vapaa-ajan asutusta sekä niiden virkistyskäyttö on suurta. Alueen isoimpia ja merkittävimpiä vesistöjä ovat Längelmävesi, Eräjärvi ja Iso-Löytäne. Kyseiset vesistöt ovat myös vapaa-ajan toiminnan kannalta yksiä Oriveden arvostetuimpia vesistöjä.

Hakemuksen mukaisilla alueilla ei sijaitse asuntoja tai vapaa-ajan asuntoja. Pihapiirit on rajattu hakemusalueen reunalla tietyillä etäisyysperiaatteilla kartan mukaan ulos hakemusalueesta pääosin. Hakemuksen läntisen osa-alueen läheisyyteen muutaman sadan metrin etäisyydelle sijoittuu noin 10-20 asuttua kiinteistöä sekä joitakin yksittäisiä vapaa-ajan asuntoja. Myös itäisen osa-alueen läheisyyteen muutaman sadan metrin etäisyydelle sijoittuu noin 10-20 asuttua kiinteistöä sekä joitakin vapaa-ajan asuntoja. Mikäli käytettäisiin kilometrin etäisyyttä hakemusalueesta, sijoittuu näille alueille vielä enemmän vakituisesti asuttuja kiinteistöjä sekä myös joillakin alueilla vapaa-ajan asuntoja. On kuitenkin huomioitava, että hakemuksen mukaiset alueet ovat laajoja, ja alueen keskeltä etäisyydet esimerkiksi tässä kappaleessa mainittuihin kohteisiin ovat merkittävästi pidempiä.

Kaavatilanne ja maankäyttö

Hakemuksen kohteena olevilla alueilla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka omalta osaltaan ohjaa alueiden maankäyttöä.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa hakemuksen läntinen osa-alue on osoitettu lähes kokonaisuudessaan maaseutualueeksi. Kaavamääräyksen mukaan: ”*Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.*” Alueen suunnittelumääräyksen mukaan: ”*Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.*”

Maakuntakaavan maaseutualue on ns. valkoista suunnittelematonta aluetta, jonne on myös maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan mahdollista osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Läntisen osa-alueen halki on maakuntakaavassa osoitettu myös ulkoilureitti (Eräpyhä-Laippa). Ulkoilureitin merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkinnän mukaan se osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Suunnittelumääräyksen mukaan: *"Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille."*

Välittömästi läntisen osa-alueen itäpuolelle on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu osin maakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman (Uiherlan – Eräjärven kulttuurimaisema) merkintä.

Lupahakemuksen kohteena olevan alueen itäinen osa-alue on osoitettu maakuntakaavassa pääosin maaseutualueena. Maaseutualueen kaavamääräys ja suunnittelumääräys ylempänä tekstissä. Alueen eteläreunalle on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa luonnon monimuotoisuuden ydinalue (luo, Sinivuoren alue). Merkintä kattaa vain vähäisen alueen hakemusalueesta.

Pirkanmaalla on ollut vireillä vaihemaakuntakaava "Elonkirjo ja Energia". Maakuntavaltuusto on hyväksynyt vaihemaakuntakaavan kokouksessaan 7.4.2025. Vaihemaakuntakaavassa ei ole sellaisia olennaisia muutoksia, joilla olisi vaikutusta käsiteltävään aiheeseen.

Voimassa olevasta tai vireillä olevasta maakuntakaavasta ei aiheudu estettä lupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Oriveden strategisessa yleiskaavassa alueille osoitetut merkinnät mukailevat maakuntakaavan mukaisia merkintöjä. Läntiselle osa-alueelle on osoitettu maakuntakaavan kaltaisesti oikeusvaikutteinen kehittämismääräys "Tavoiteltava ulkoiluverkosto". Suunnittelumääräys on seuraava: *"Kaupungin keskeiset taajamat, kylät sekä matkailun ja virkistykseen paikat pyritään yhdistämään ulkoilureittien avulla yhtenäiseksi verkostoksi, joka liittyy seudulliseen ulkoiluverkostoon. Merkitty sijainti on ohjeellinen."* Itäiselle osa-alueelle ei pääosin ole osoitettu merkintöjä. Itäisen alueen eteläosaan on vähäiselle alueelle osoitettu merkintä "Luonnon ja virkistykseen kannalta merkittävät alueet", joka mukailee maakuntakaavan Sinivuoren luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta. Oriveden strateginen yleiskaava ei aseta estettä lupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Lupahakemuksen mukaisilla osa-alueilla ei ole voimassa asemakaavaa, ranta-asemakaavaa tai rantayleiskaavaa. Välittömästi itäisen osa-alueen länsipuolella Seppälänniemen alueella sekä eteläpuolella Sinijärven alueella on voimassa Oriveden rantaosayleiskaava.

Lupahakemusten mukaisten alueiden tai niiden lähistön kaavatilanne ei aseta esteitä malminetsintään. Kaavatilanteesta ei ole estettä lupahakemuksen mukaiseen toimintaan.

Arkeologia ja muinaisjäännökset

Lupahakemuksen kohteena olevalla alueella tai sen lähistöllä ei ole tiedossa olevia muinaisjäännöskohteita tai muita arkeologisen perinnön kohteita (Museoviraston karttapalvelu 8.4.2025). Aluetta ei ole kuitenkaan tutkittu kokonaisuudessaan ja arkeologisten kohteiden esiintymistä alueella ei voida sulkea pois.

Luontoarvot

Lupahakemuksen kohteena olevalla alueella ei ole tiedossa erityisiä luonnon tai ympäristön arvoja. Aluetta ei ole kuitenkaan tutkittu niiden osalta ja erityisten luontoarvojen esiintymistä alueella ei voida sulkea pois.

Lupahakemuksen mukaiselta läntiseltä osa-alueelta on lyhyimmillään noin 2 km matka Eräpyhän luonnonsuojelualueelle. Alueen etäisyys Kaakkolammin korpi – nimiseen yksityiseen luonnonsuojelualueeseen on noin 1 km. Itäiseltä alueelta on lyhimmillään noin 900 m etäisyys Sinivuoren luonnonpuistoon.

Lainsäädännön lähtökohtia

Uudistettu kaivoslaki on astunut voimaan 1.6.2023. Kaivoslakiin (2011/621) voimaan astuneen § 47 tehdyn lisäyksen, momentti 5, mukaan *"Kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen alueidenkäyttölain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty"*.

Kaivoslakiin tehtyjen muutosten jälkeen kaivostoiminnan lähtökohtana on kunnan hyväksymä kaava. Näin ollen, mikäli alueelta löytyisi malmia ja alueelle haluttaisiin perustaa kaivos, edellyttäisi se osayleiskaavan tai asemakaavan laatimista. Kaavatasojen osalta päätösvalta on kunnalla.

Malminetsintälupa itsessään ei johda kaivoksen perustamiseen tai anna muutakaan oikeutta siihen. Mikäli alueelle haluttaisiin perustaa kaivos, edellyttäisi se kaavoitusta. Näin ollen kokonaisuudessaan sen päättäminen myöhemmässä vaiheessa, että haluttaisiinko alueelle kaivosta vaiko ei, olisi kunnan päätösvallassa oleva asia nykyisen lainsäädännön mukaan.

Myös kaivoksiin liittyvää verotusta ja sen lainsäädäntöä on uusittu. Vuoden 2024 alusta otettiin käyttöön uusi, Suomessa louhittuihin kaivosmineraaleihin kohdistuva vero eli kaivosmineraalivero. Valtiovarainministeriön mukaan veron tavoitteena on ottaa huomioon kaivoslaissa tarkoitettujen kaivosmineraalien luonne uusiutumattomina luonnonvaroina ja ohjata yhteiskunnalle kohtuullinen korvaus niiden käytöstä veron muodossa. Tämän hetken lainsäädännöllä veron tuotosta 60 % ohjataan kaivosten sijaintikunnille ja 40 % valtiolle.

Toimivalta

hallintosääntö 30 §

Esittelijä

maankäyttöpäällikkö Antti Kivikko

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa Tukesille Battery Finland 3 Oy:n malminetsintäluupahakemukseen Oriveden kaupungin kannanottona seuraavan lausunnon:

- Toiminta tulee järjestää kaikilta osin niin, että vesistöille haitallisia valumia ei synny alueella tehtävän toiminnan seurauksena.
- Alueen kiinteistönomistajia tulee tiedottaa tehtävistä toimenpiteistä riittävän ajoissa ja avoimesti.
- Tarvittaessa tulee tiedottaa myös lähialueelle sijoittuvia asuttuja sekä vapaa-ajan käytössä olevia kiinteistöjä tehtävistä toimenpiteistä riittävän ajoissa ja avoimesti, mikäli toimenpiteet aiheuttavat oleellista haittaa hakemusalueen ulkopuolelle.
- Kaupunki katsoo, että lupahakemuksessa esitetty vakuussumma ei ole riittävä suhteessa alueelle suunniteltuihin toimenpiteisiin ja hakijan toimenpiteisiin budjetoiman summaan nähden. Kaupunki esittää Tukesille, että hakijan ehdottaman vakuussumman sijaan vakuus asetetaan suuruusluokkaan 20 000 - 30 000 euroa.
- Alueen kiinteistönomistajille toimenpiteistä aiheutuvat puusto-, maasto-, tie- ja muut vahingot tulee korvata täysimääräisesti.
- Muilta osin kaupungilla ei ole huomautettavaa suunnitelmista.
- Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Esittelijä

kaava-suunnittelija Dennis Somelar

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa Tukesille Battery Finland 3 Oy:n malminetsintäluupahakemukseen Oriveden kaupungin kannanottona seuraavan lausunnon:

- Toiminta tulee järjestää kaikilta osin niin, että vesistöille haitallisia valumia ei synny alueella tehtävän toiminnan seurauksena.
- Alueen kiinteistönomistajia tulee tiedottaa tehtävistä toimenpiteistä riittävän ajoissa ja avoimesti.
- Tarvittaessa tulee tiedottaa myös lähialueelle sijoittuvia asuttuja sekä vapaa-ajan käytössä olevia kiinteistöjä tehtävistä toimenpiteistä riittävän ajoissa ja avoimesti, mikäli toimenpiteet aiheuttavat oleellista haittaa hakemusalueen ulkopuolelle.
- Kaupunki katsoo, että lupahakemuksessa esitetty vakuussumma ei ole riittävä suhteessa alueelle suunniteltuihin toimenpiteisiin ja hakijan toimenpiteisiin budjetoiman summaan nähden. Kaupunki esittää Tukesille, että hakijan ehdottaman vakuussumman sijaan vakuus asetetaan suuruusluokkaan 20 000 - 30 000 euroa.
- Alueen kiinteistönomistajille toimenpiteistä aiheutuvat puusto-, maasto-, tie- ja muut vahingot tulee korvata täysimääräisesti.
- Muilta osin kaupungilla ei ole huomautettavaa suunnitelmista.
- Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely

Keskustelun aikana ympäristölautakunnan jäsen Sari Simontaival teki ympäristölautakunnan puheenjohtaja Manu Salomaan, ympäristölautakunnan varapuheenjohtaja Pekka Tuhkasen ja ympäristölautakunnan jäsen Matti Loposen kannattamana esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan seuraavan päätösehdotuksen:

Oriveden kaupungin lausunto Battery 3 Finland Oy:n malminetsintäluupahakemukseen

Oriveden kaupungin näkemyksen mukaan Tukesin ei tule myöntää Battery 3 Finland Oy:n hakemaa malminetsintä lupaa missään muodossa. Kaupunki vastustaa haetun malminetsintä luvan myöntämistä Battery 3 Finland Oy:lle.

Malminetsintä itsessään on vielä kevyempi toimenpide, mutta sen lopullisena tavoitteena on kaivostoiminta alueella. Oriveden kaupungin näkemyksen mukaan alueelle ei voi sijoittaa kaivosta.

Hakemusalue on maakuntakaavassa osoitettu lähes kokonaisuudessaan maaseutualueeksi, joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Hakemusalue sijaitsee kokonaisuudessaan vyöhykkeellä, joka sisältää luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisiä alueita. Edelleen itäinen hakemusalueista sijoittuu hiilivarastovyöhykkeelle, jolla on merkittäviä määriä hiilivarastoja sitoutuneena kasvillisuuteen, puustoon ja maaperään (lähde: Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Hiilineutraalit vyöhykkeet 2 –hankkeen kuntakohtainen tietopaketti). Näillä vyöhykkeillä tulee huolehtia hiilivarastojen säilymisestä sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta. Kaivoksen sijoittaminen kyseisten vyöhykkeiden alueelle on ristiriidassa edellä mainittujen tavoitteiden kanssa.

Tämän vuoksi malminetsintä luvan myöntäminen alueelle ei ole tarkoituksenmukaista tai edes luvanhakijan edun mukaista, koska kaupungin näkemyksen mukaan alueelle ei voitaisi perustaa kaivosta, vaikka sieltä hyödynnettävissä oleva malmio löytyisikin.

Keskeisimpiä perusteita ovat kaavatilanne ja maankäyttö

Hakemuksen kohteena olevilla alueilla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka omalta osaltaan ohjaa alueiden maankäyttöä.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa hakemuksen läntinen osa-alue on osoitettu lähes kokonaisuudessaan maaseutualueeksi. Kaavamääräyksen mukaan: *”Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.”*

Läntisen osa-alueen halki on maakuntakaavassa osoitettu myös ulkoilureitti (Eräpyhä-Laippa). Ulkoilureitin merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkinnän mukaan se osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Suunnittelumääräyksen mukaan: *”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.”*

Välittömästi läntisen osa-alueen itäpuolelle on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu maakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman (Uiherlan – Eräjärven kulttuurimaisema) merkintä.

Lupahakemuksen kohteena olevan alueen itäinen osa-alue on osoitettu maakuntakaavassa pääosin maaseutualueena. Maaseutualueen kaavamääräys ja

suunnittelumääräys ylempänä tekstissä. Alueen eteläreunalle on osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa luonnon monimuotoisuuden ydinalue (luo, Sinivuoren alue). Merkintä kattaa osan hakemusalueesta.

Pirkanmaalla on ollut vireillä vaihemaakuntakaava ”Elonkirjo ja Energia”. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt vaihemaakuntakaavan kokouksessaan 7.4.2025. Vaihemaakuntakaavassa on olennaisia muutoksia, joilla on vaikutusta käsiteltävään alueeseen.

Siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue. Kartta 1 Merkinällä osoitetaan luontoarvoiltaan maakunnallisesti merkittäviksi tunnistetut alueet vesistöissä, virtavesissä sekä niiden läheisyydessä. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei estä alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai vesistöjen käyttöä. Merkintä ei estä alueen käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen. Taajamaluonteinen rakentaminen on mahdollista niillä alueilla, jotka todetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siihen soveltuviksi. Kehittämissuositus: Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös valtioneuvoston vahvistama vesienhoitosuunnitelma.

Voimassa olevasta maakuntakaavasta aiheutuu este lupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Oriveden strategisessa yleiskaavassa alueille osoitetut merkinnät mukailevat maakuntakaavan mukaisia merkintöjä. Läntiselle osa-alueelle on osoitettu maakuntakaavan kaltaisesti oikeusvaikutteinen kehittämismääräys ”Tavoiteltava ulkoiluverkosto”. Suunnittelumääräys on seuraava: *”Kaupungin keskeiset taajamat, kylät sekä matkailun ja virkistyspaikat pyritään yhdistämään ulkoilureittien avulla yhtenäiseksi verkostoksi, joka liittyy seudulliseen ulkoiluverkostoon.”* Itäisen alueen eteläosaan on osoitettu merkintä ”Luonnon ja virkistyspaikkojen kannalta merkittävät alueet”, joka mukailee maakuntakaavan Sinivuoren luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta.

Välittömästi itäisen osa-alueen länsipuolella Seppälänniemen alueella sekä eteläpuolella Sinijärven alueella on voimassa Oriveden rantaosayleiskaava.

MK-alueella vaikutukset alueen läheisiin vesistöihin - esimerkiksi luonto-, kalastus- ja virkistysarvoistaan tunnettu kirkasvetinen Iso-Löytäne, Sinijärvi ja Eräjärvi.

Lupahakemuksen kohteena oleva läntinen alue sijoittuu vesistön läheisyyteen: Eräjärvi, Nikkilänjärvi, Uihelanjoki ja Längelmävesi. Etäisyys hakemusalueelta kaikkiin edellä listattuihin on lyhimmillään noin 1-2 kilometriä.

Myös hakemusalueen itäisempi osa sijoittuu vesistöjen välittömään läheisyyteen. Välittömästi alueen rajan läheisyydessä sijaitsee Lilijärvi. Hakemusalueelta on lyhimmillään etäisyyttä Eräjärven vesistöön noin 300 metriä. Alueen eteläpuolella lyhimmillään noin 300 m etäisyydellä sijaitsee Sinijärvi. Alueen itäpuolella

sijaitsevaan luonto- ja virkistysarvoiltaan tunnettuun Iso-Löytäneeseen on alueelta matkaa lyhimmillään noin 1 km.

Hakemuksen osa-alueiden läheisyydessä sijaitsee runsaasti vesistöjä. Kyseiset vesistöt ovat monella tavalla lähialueen suurimpia ja merkittävimpiä vesistöjä esimerkiksi virkistyskäytön kannalta. Hakemusalue sijoittuu monin paikoin verrattain lähelle vesistöjä, ja hakemusalueiden vedet juoksevat luontaisesti pitkälti mainittuihin vesistöihin. Vesistöjen varrelle sijoittuu runsaasti asutusta ja vapaa-ajan asutusta sekä niiden virkistyskäyttö on suurta. Alueen isoimpia ja merkittävimpiä vesistöjä ovat Längelmävesi, Erjärvi ja Iso-Löytäne. Kyseiset vesistöt ovat myös vapaa-ajan toiminnan kannalta Oriveden arvostetuimpia vesistöjä.

Hakemuksen mukaisilla alueilla ei sijaitse asuntoja tai vapaa-ajan asuntoja. Pihapiirit on rajattu hakemusalueen reunalla tietyillä etäisyysperiaatteilla kartan mukaan ulos hakemusalueesta pääosin. Hakemuksen läntisen osa-alueen läheisyyteen muutaman sadan metrin etäisyydelle sijoittuu noin 10-20 asuttua kiinteistöä sekä joitakin yksittäisiä vapaa-ajan asuntoja. Myös itäisen osa-alueen läheisyyteen muutaman sadan metrin etäisyydelle sijoittuu noin 10-20 asuttua kiinteistöä sekä joitakin vapaa-ajan asuntoja. Mikäli käytettäisiin kilometrin etäisyyttä hakemusalueesta, sijoittuu näille alueille vielä enemmän vakituisesti asuttuja kiinteistöjä sekä myös joillakin alueilla vapaa-ajan asuntoja.

Oriveden kaupunki katsoo, että luvanhakija ei erittäin todennäköisesti voisi toteuttaa kaivosta alueella, vaikka alueelta hyödynnettävissä oleva malmio löytyisikin. Kaivostoiminnan luvan hakeminen alueelle olisi alueelle ristikkäinen intressi ja tulisi erittäin todennäköisesti johtamaan tarpeeseen käynnistää alueella osayleiskaavan laadinta. Maakuntakaavan merkinnät ja maakuntakaavan ohjausvaikutuksen vuoksi olisi erittäin todennäköistä, että mahdollisessa osayleiskaavan laatimisessa kaivostoiminta alueella ei mahdollistuisi.

Uudistettu kaivoslaki on astunut voimaan 1.6.2023. Kaivoslakiin (2011/621) kesäkuussa 2023 voimaan astuneen § 47 tehdyn lisäyksen, momentti 5, mukaan ”Kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty”. Näin ollen viime kädessä päätös kaivoksen toiminnan mahdollisuuksista alueella ratkaistaan asemakaavalla tai oikeusvaikutteisella yleiskaavalla, joiden osalta päätösvalta on kaupungilla. Koska kaupungin näkemys kaivoksen perustamisesta haetulle alueelle on lähtökohtaisesti kielteinen, niin myöskään malminetsintäluvan myöntäminen alueelle ei ole järkevää tai edes luvanhakijan edun mukaista.

Mikäli Tukes päätyy myöntämään haetun malminetsintäluvan Battery 3 Finland Oy:lle Oriveden kaupungin kielteisestä kannasta huolimatta, kaupunki näkee, että luvassa tulee huomioida ainakin seuraavat asiat:

- Asuntojen ja loma-asunnon rakennuksen ja pihapiirin riittävä suojaetäisyys (vähintään 200 metriä).
- Alueelle tulee laatia arkeologinen inventointi ennen malminetsintäluvan myöntämistä tai viimeistään ennen toimenpiteiden aloittamista. Inventoinnin

selvitysraportti tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseoon sekä Oriveden kaupungille.

- Alueelle tulee laatia kattava luontoselvitys ennen malminetsintäluvan myöntämistä tai viimeistään ennen toimenpiteiden aloittamista. Selvitysraportti tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle sekä Oriveden kaupungille.
- Mikäli Eräjärveen, Iso-Löytäneeseen, Sinijärveen tai Längelmäveteen laskevien ojien kohdalla tehdään kairauksia, tulee huolehtia, ettei ojiin kulkeudu maa-aineksia.
- Lupapäätöksessä tulee antaa riittävät määräykset vesien suojelulle ja vesien laadun seurannalle. Erityisesti Eräjärven, Iso-Löytäneen, Sinijärven ja Längelmäveden veden kemiallisen ja ekologisen tilan säilyminen erinomaisena tulee lupamääräyksillä turvata.
- Lupamääräyksellä tulee varmistaa, että toiminnasta ei aiheudu kuormitusta mihinkään vesistöön tai pohjaveden pilaantumiseen.
- Lupamääräyksillä tulee varmistaa, että alueella tapahtuvan toiminnan jälkeen toiminnasta aiheutuneet jäljet ennallistetaan vastaamaan samankaltaista ympäristön tilaa, joka alueella on vallinnut ennen lupahakemuksen mukaista toimintaa.
- Lupapäätöksessä tulee antaa riittävät määräykset ettei toiminta aiheuta alueella maa- ja kallioperässä olevan arseenin liukenemista pohjaveteen, pintavesiin tai ilmaan.
- Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista. Malminetsinnässä on varmistettava, että vesistöille, niiden käytölle ja eliölajeille aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. Toiminta ei saa aiheuttaa merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa tai vahingoittaa arvokkaita tai harvinaisia luonnonesiintymiä tai suojeltuja elinympäristöjä tai aiheuttaa häiriötä suojelluille lajeille.
- Hankkeen toteuttamisessa on kaikilta osin noudatettava ympäristönsuojelulain mukaista pohjaveden pilaamiskieltoa sekä ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulaissa tarkoitettua varovaisuusperiaatetta.
- Lupamääräyksissä tulee varmistaa, että alueella tapahtuvassa malminetsinnässä turvataan alueelle mahdollisesti sijoittuvat metsälain 10 § mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt sekä vesilain suojaamat ympäristökohteet.

Lisäksi kaupunki toteaa, että luvan haltija on vastuussa toiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista ja edunmenetyksistä täysimääräisesti.

Oriveden kaupunki katsoo myös, että lupahakemuksessa esitetty 2000 euron vakuus ei ole missään suhteessa riittävä. Oriveden kaupunki esittää, että mikäli Tukes päättyy luvan kaupungin lausunnosta huolimatta myöntämään, niin se asettaa Battery 3 Finland Oy:lle talletettavaksi toimintaan nähden riittävän vakuuden. Kaupungin näkemyksen mukaan sopiva vakuus on 50 000 euroa.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli ympäristölautakunnalta, hyväksyykö ympäristölautakunta yksimielisesti jäsen Sari Simontaipaleen tekemän päätösehdotuksen.

Ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Sari Simontaipaleen tekemän päätösehdotuksen.

Merkittiin tiedoksi malminetsintäluvapahakemuksesta ML2024:0048 saapuneet 17 mielipidettä, 1 muistutus/mielipide, 1 mielipidelausunto ja 2 huomautusta.

II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Maankäyttöpäällikkö Antti Kivikko saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana kello 17:17.

Päätös

Puheenjohtaja totesi ympäristölautakunnan päätökseksi tulleen ympäristölautakunnan jäsen Sari Simontaipaleen päätösehdotuksen.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

- - - - -

Jakelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Otteen oikeaksi todistaa

25.04.2025

Soile Kontu
Pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 40

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki

Viite lausuntopyyntöönne 13.3.2025
Lupatunnus ML2024:0048

Lausunto malminetsintäluvasta, Battery 3 Finland Oy, Eräjärvi, Orivesi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Pirkanmaan ELY keskukselta lausuntoa Battery 3 Finland Oy:n malminetsintäluvahakemuksesta koskien 678,19 hehtaarin aluetta (Eräjärvi) Oriveden kaupungin alueella.

Alue koostuu kahdesta osa-alueesta, jotka sijoittuvat Oriveden kaupunki- keskustasta noin 18 kilometriä kaakkoon. Hakija arvioi alueelta löytyvän litiumia. Hakijan suunnittelemat malmitutkimukset ja näytteenotto käsittävät lupa-aikana pohjamooreni/maaperänäytteenottoa, AC/RC-porauksia, timanttisyräkairauksia ja geofysiikan mittauksia. Hakijan käyttämissä näytteenottomenetelmissä syntyvä kaivannaisjäte on ns. kairaussoijaa, joka kerätään talteen ja kuljetetaan asianmukaiselle jätteenkäsittelylaitokselle.

Lausuntoa on pyydetty siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti;

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle
- 2) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa
- 3) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 4) merkittävää maisemallista haittaa

Lisäksi on pyydetty tietoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto:

Yleistä

Tutkimukset on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Malminetsinnän toimenpiteet tulee toteuttaa siten, että vältetään luonnon, maa- ja kallioperän turmelemista ja kaivujäljet tulee ennallistaa mahdollisimman nopeasti näytteen ottamisen jälkeen. Mikäli kairauksesta muodostuu soijaa, tulee se kerätä pois maastosta.

Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa naapurustolle. Kairaustoiminnasta ei saa aiheutua Valtioneuvoston päätöksen (993/92) mukaisten melutason ohjearvojen ylittymistä häiriintyvien kohteiden, kuten päiväkotien, sairaaloiden, luonnonsuojelualueiden ja asuinalueiden piha-alueilla.

Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on vältettävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Luonnontilaisilla suoalueilla tulee välttää moottoriajoneuvoilla ajamista sulanmaan aikana.

Kaavoitus

Malminetsintäalueilla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ja Oriveden strateginen yleiskaava. Molemmat malminetsintäalueet sijoittuvat Pirkanmaan maakuntakaavassa maaseutualueelle. Maaseutualueet on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Eräjärven länsipuolelle sijoittuvan malminetsintäalueen läpi kulkee maakuntakaavassa merkitty ulkoilureitti ja strategisessa yleiskaavassa tavoiteltava ulkoiluverkosto. Lisäksi Oriveden strategisessa yleiskaavassa alueen läheisyyteen sijoittuu myös matkailun ja virkistyskohde (Eräpyhä).

Maakuntakaavassa ulkoilureitti -merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee myös huomioida, ettei Oriveden strategisessa yleiskaavassa esitettyjen matkailun ja virkistyskohteiden välisiä ekologisia yhteyksiä heikennetä.

Luontoarvot

Sääksen pesimäaika (1.4.–

15.9.) tulee välttää kaikkea liikkumista ja toimintaa alle 500 metrin etäisyydellä pesäpaikasta. [REDACTED]

Häiritsevää toimintaa (esim. voimakas/iskuttainen melu) huuhkajan pesimäaikaan (1.3.-30.6.) on syytä välttää. Lintujen pesäpaikat on esitetty liitteessä 1 (salassapidettava). ELY-keskuksella ei ole tiedossa muita havaintoja uhanalaisista tai huomionarvoisista lajeista varsinaisella malminetsintäalueella tai sen lähialueella. ELY-keskuksen tiedot luontoarvokohteista eivät kuitenkaan ole kattavia.

Malminetsintäalueella on useita metsälain 10 §:n lähde- noro- ja suokohteita. Malminetsintätoiminnasta ei saa aiheutua sellaisia vaikutuksia, joiden myötä pienvesien luonnontila voi heikentyä. Koneiden kulkureitin tulee suunnitella niin, että herkäät alueet (lähteet, tihkupinnat, norot, purot, suolaikut) kierretään.

Mustaliuske

Eräjärven itäpuolelle sijoittuvalla tutkimusalueella sijaitsee Geologian tutkimuskeskuksen kartta-aineiston (Kallioperäkartta 1:200 000) perusteella mustaliuskejuovia, jota ei ole huomioitu hakemuksessa. Mustaliuskeita tavataan yleisesti etelä-Pirkanmaalla etenkin kallioperässä. Mustaliuske on rikkiä sisältävä kivilaji, joka voi aiheuttaa ympäristöriskin altistuessaan rapautumiselle ja hapettumiselle. Mustaliuskeen sisältämät sulfidimineraalit muodostavat rikkiyhdisteitä ollessaan kosketuksissa ilman hapen kanssa. Sulfidien hapettumisen seurauksena mustaliuskeen kanssa kosketuksiin joutuneet vedet happamoituvat, mikä lisää haitallisten alkuaineiden liukenemista veteen ja edelleen vesistöihin.

ELY-keskus näkee, että mustaliuskeen vuoksi kairauksen ja porauksen yhteydessä syntyvä kairaussoija voi muodostaa hapanta valuntaa. Pintavesille aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi kairaussoija tulee kerätä talteen ja kuljettaa hävitettäväksi. Kairaussoija ei saa päästä valumaan ojiin, puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa. Kairauksissa tulee ensisijaisesti käyttää kairakoneita, joissa on kairausveden suljettu kierto, jolloin merkittävin osa kairaussoijasta saadaan talteen. Lisäksi kairaussoijan käsittely ja sen mahdollisesti sisältämän mustaliuskeen huomioiminen tulee sisällyttää hakemuksen jätehuoltosuunnitelmaan.

Liikennealueet

Malminetsintäalueille ei sijoitu valtion maantiealueita ja alueet sijaitsevat yli 30 metrin päässä lähimmistä maanteista 3253 (Västiläntie), 14217 (Eräpyhäntie) ja 14227 (Vedentaustantie).

Johtopäätökset

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että alueella voidaan toteuttaa malminetsintää hakemuksessa esitetyillä menetelmillä, mikäli otetaan huomioon tässä lausunnossa esitetyt seikat. Toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin on tutkimusten kannalta välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee ennallistaa mahdollisimman hyvin.

Asia on käsitelty Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastualueen ympäristönsuojeluyksikössä.

Hyväksyntä

Tämän lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Tuuli Hankaankorpi ja ratkaissut ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Tuija Sievi-Korte. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

MN, PP, AV, MH, TH/th

Tämä asiakirja PIRELY/2873/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/2873/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hankaankorpi Tuuli 22.04.2025 10:26

Ratkaisija Sievi-Korte Tuija 22.04.2025 10:38

Päivämäärä: 14.04.2025

Allekirjoittajat:

Nimi

Allekirjoitettu tunnisteella

Allekirjoituspäivä EE(S)T

Kirsi Maria Luoto
Anna Katariina Lyyra-Seppänen

Vahva
Vahva

2025-04-14 14:16
2025-04-14 14:17

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettyinä.

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

14.04.2025 DIAR: 284/2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66
00521 Helsinki

kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntönne 13.3.2025

ORIVESI, ERÄJÄRVI, MALMINETSINTÄLUPAHAKEMUS (ML2024:0048)

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Alueellinen vastuumuseo on tutustunut hankkeen aineistoon ja toteaa, ettei sillä ole asiasta huomautettavaa.

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Kirsi Maria Luoto

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto

KML/kml/mm

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 HELSINKI

SELITYS
23.5.2025

Asia Selitys malminetsintälupahakemukseen ML2024:0048 ERÄJÄRVI annetuista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä.

Selityksen antaja Battery 3 Finland Oy
Punametsäntie 22
02920 ESPOO

Taustaa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Battery 3 Finland Oy:ltä (hakija) selitystä malminetsintälupahakemuksesta ML2024:0048 ERÄJÄRVI annetuista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä. Malminetsintähakemus koskee 678,19 hehtaarin aluetta Oriveden kaupungin alueella. Hakijalla on ollut alueella kaivoslain mukainen varaus, joka raukesi 14.6.2025. Hakija jätti alueesta malminetsintälupahakemuksen 19.6.2024. Hakija etsii alueelta litiumia.

Hakemuksesta annetuista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä hakija toteaa seuraavaa.

Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan Maakuntamuseo

Hakijalla ei ole huomautettavaa Pirkanmaan Maakuntamuseon, Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoihin. ELY-keskuksen näkemys kairauksen ja porauksen yhteydessä syntyvän kairaussoijan käsittelystä ja alueella mahdollisti esiintyvien mustaliuskeiden huomioimisesta kairauksessa ja porauksessa on hyvä sisällyttää lupamääräyksiin.

Oriveden kaupunki

Hakija yhtyy Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan esittelijän päätösehdotuksen mukaisen kannanoton sisältöön muuten kuin vakuussumman osalta. Hakija esittää, että kaivosviranomaisen määrää malminetsintäalueen vakuussumman samoin perustein kuin vakuudet muillekin vastaaville malminetsintäalueille määrätään.

Ympäristölautakunnan hyväksymään Sari Simontaipaleen esittämään, esittelijän päätösehdotuksesta poikkavaan päätösehdotukseen hakija huomauttaa, että kyseessä on malminetsintälupahakemus, jolla ei haeta lupaa kaivostoiminnalle. Tämä huomio koskee myös valtaosaa asiassa annettuja mielipiteitä. Haetut malminetsintätoimenpiteet eivät estä tai aiheuta haittaa maa- tai metsätaloudelle eivätkä niitä tukeville elinkeinoille.

Vahinkoa tai haittaa ei hakemuksen mukaisista malminetsinnän toimenpiteistä aiheudu Eräpyhä-Laippa -ulkoilureitin tai mahdollisten muiden ulkoilureittiverkostojen toteuttamiselle, hakemusalueen ulkopuolella sijaitseville kulttuurimaisemille tai luonnonsuojelualueille. Malminetsintä on väli- ja lyhytaikaista tutkimustasoista toimintaa, joka ei estä tai aiheuta haittaa muulle maankäytölle.

Rantaosayleiskaava-alueet sekä loma- ja vakituiset asunnot on kaivoslain määräysten mukaisesti rajattu selvästi hakemusalueen ulkopuolelle.

Haetut malminetsintämenetelmät eivät aiheuta vesistövaikutuksia, semminkin kun lähimmät vesistöt sijoittuvat lähimmillään useiden satojen ja pääosin yli kilometrin päähän hakemus-

alueen rajoista. Syväkairauksilla voi teoreettisessa mielessä kuvitella olevan pohjavesivaikutuksia, mutta Suomessa toteutettujen mittavienkaan kairauksen yhteydessä ei ole havaittu olevan merkittäviä alueellisia vaikutuksia tutkimusalueiden vesiolosuhteisiin, vesitasapainoon tai pohjavesiin. Mikäli kairauspaikalla havaitaan maanpinnalle nousevaa paineellista pohjavettä, kyseessä oleva kairareikä tulpataan ja tukitaan tutkimusten loputtua tarvittaessa betonoimalla, mikä palauttaa pohjavedet kairausta edeltäneeseen tilaan.

Hakijan näkemyksen mukaan hakemusalueen arkeologinen inventointi ei ole malminetsintävaiheessa tarpeen. Hakijan on joka tapauksessa huomioitava asianmukaisesti mahdolliset arkeologiset kohteet toiminnassaan. Hakija viittaa tässä Pirkanmaan Maakuntamuseon lupa-hakemuksesta antamaan lausuntoon.

Muut hakemuksesta jätetyt mielipiteet

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitetun ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamiseen liittyvän mielipiteen osalta hakija toteaa, ettei malminetsintä sisälly YVA-lainsäädännön mukaiseen YVA-menettelyn soveltamisalaan, mikä on vahvistettu myös EU-tuomioistuimen ratkaisussa c-531/13. Malminetsintä ei ole YVA-lain nojalla YVA-velvollisuuden alaista toimintaa, eikä sillä tässä tapauksessa ole sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden johdosta se voitaisiin rinnastaa YVA-lain 3.1. §:ssä tarkoitettuihin hankkeisiin. Tämän on vahvistanut myös korkein hallinto-oikeus ratkaisussaan KHO 25.8.2016 t. 3526. Nämä tuomioistuinratkaisut asettavat osaltaan malminetsinnän luonto- ja ympäristövaikutukset oikeasuhtaiseen mittakaavaan.

Vastaukset mielipiteissä esitettyihin muihin näkökantoihin sisältyvät merkittävilta osin edellä Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan päätöksestä esitettyyn.

Lopuksi

Hakija korostaa, että mahdollisten litiumesiintymien paikallistamiseksi ja niiden laadun ja laajuuden selvittämiseksi tehtävien malminetsinnän toimenpiteiden luonne on tilapäistä, ei pysyvää, ja laajuudeltaan tutkimustasoista, ei teollista tai tuotannollista toimintaa. Hakemuksella ei haeta lupaa kaivostoiminnalle.

Hakija rajoittaa tutkimustyön kustannussyistäkin vain sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi.

Hakija suorittaa tutkimustöitä siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Tutkimustyön aikana maahan ei jätetä tai päästetä jätettä eikä muutaakaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muuta niihin verrattavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Espoossa 23.5.2025

Battery 3 Finland Oy

Tapani Hyysalo
hallituksen jäsen

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t), joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.